

VLAAMS THEATERJAARBOEK 1991-1992

Toon Brouwers, Anne van de Genachte, Jaak van Schoor (red.), *Vlaams Theaterjaarboek 91/92*, Antwerpen, De Scène vzw, 1992, 121 pp. (ISSN : 0776-5339)

Het 26e theaterjaarboek voor Vlaanderen zit gebonden in een kافت waarop we foto's terugvinden van de voor de redactie belangrijkste produkties van het afgelopen seizoen : *Wilde Lea* van de Blauwe Maandag Compagnie, en Wagners *Der Ring Des Nibelungen*, een produktie van De Munt. Het is ondertussen al het 9e jaarboek dat De Scène verzorgt, in een reeks die al loopt van het seizoen '66-'67. Wie (een deel van) de 26 nummers in zijn bezit heeft, weet ondertussen al welk een schat aan informatie in de theaterjaarboeken gebald zit. Samen met de Nederlandse tegenhanger — die elk jaar als achtste nummer van *Toneel Theatraal* verschijnt — is het Vlaamse theaterjaarboek een onmisbaar instrument geworden voor al wie op de een of andere manier met Nederlandstalig theater bezig is.

Zoals naar gewoonte wordt het documentaire gedeelte — waarin alle info staat over alle dans-, poppen-, muziek- en andere theaterprodukties die op de Vlaamse scènes te bekijken waren — voorafgegaan door een aantal korte essayistische bijdragen die elk een belangrijke tendens of gebeurtenis uit het voorbije seizoen behandelen. Zo wordt de balans van 25 jaar Malpertuis Tielt en 15 jaar Brussels Kaaitheater opgemaakt door resp. Jaak van Schoor en Jef de Roeck. Bij die eerste jubileumviering wordt gewezen op de locomotiefunctie van Herman Verschelden. Doorheen de 2000 voorstellingen die het Westvlaamse gezelschap bracht, ziet Jaak Van Schoor twee rode draden lopen : een sterke aandacht voor de tekst, gecombineerd met een maatschappelijke betrokkenheid én het grote belang van de acteurs.

De 15 jaar Kaaitheater worden door De Roeck gekarakteriseerd als een combinatie van "Hersenaarbeid en Olifantenwerk", een verwijzing zowel naar het embleem van dit vernieuwende team als naar haar energieke leider, Hugo de Greef. Uit het overzicht dat De Roeck geeft van de topprodukties blijkt al voldoende welk een cruciale rol, nationaal zowel als internationaal, Kaaitheater speelde en blijft spelen.

Een ietwat bescheidener verjaardag is die van het koor van de Vlaamse Opera, dat er ondertussen al drie jaar heeft opzitten. Ann Andries schetst de

evolutie van die drie jaar, waarin de stempel van de twee intendanten die het koor leidden, Peter Burian en Simon Hasey, heel duidelijk was.

De drie overige artikels behandelen een tendens in het theater die ook de voorbije jaren al naar voren was gekomen, maar die nu meer dan ooit duidelijk werd. Frans Redant heeft het over de vaak besproken polarisatie tussen de officiële repertoiretheaters — een term waarbij Redant een aantal bedenkingen heeft — en de gesubsidieerde privétheaters. Het voorbije jaar werd in de pers duidelijk dat het artistieke zwaartepunt in Vlaanderen steeds sterker bij die tweede groep kwam te liggen. Redant pleit ervoor de middelen van de grote, nationale gezelschappen te verbeteren, vooral wat betreft het aantal acteurs. De auteur toont zich allesbehalve een voorstander van het voorstel waarbij de drie groten — NTG, KNS, KVS — zouden opgaan in één overkoepelend theatergezelschap.

Toon Brouwers houdt in zijn artikel een pleidooi voor de promotie van de Vlaamse toneelschrijfkunst, vooral van de minder bekende, aankomende talenten. In dit opzicht wordt vol lof gesproken over het *3 Bic(s) en 1 PC*-project van het Gentse Nieuwpoorttheater en wordt de werking van het Nieuw Vlaams Theater, dat in 1985 zonder subsidies viel en daardoor gedwongen ophield te bestaan, uitermate positief geëvalueerd.

Zowel het jeugdtheater als de "dansbusiness" blijven groeien, besluiten resp. Roger Arteel en Johan Reyniers. Voor het jeugdtheater, dat artistiek en commercieel hoge ogen blijft gooien, ziet de toekomst er des te rooskleuriger uit omdat in de 3 grote Vlaamse steden onderhandeld wordt over de oprichting van jeugdteatrecentra. Voorzichtiger lof dan weer voor de danssector die ten prooi dreigt aan een overaanbod, waarbij het voor de toeschouwer steeds moeilijker wordt om echte kwaliteit te onderscheiden van de mindere producties. Wil Vlaanderen zijn internationale rol op het dansgebied blijven vervullen — De Keersmaeker, Fabre, Vandekeybus — dan zal bovendien moeten worden gedacht aan de opbouw van een professionele dansopleiding.

Jürgen PIETERS